

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

с. Тюлячи

КАРАР

«19» февраль 2026 ел№ 16

Жылылык белән тәмин итү системаларында аварияле хәлләрнең нәтижәләрен бетерү буенча электрон модельләштерү кулланып эшләнгән гамәлләр планын раслау турында

«Жылылык белән тәмин итү турында» 2010 елның 27 июлендәге 190-ФЗ номерлы Федераль законның 20 статьясындагы 3 өлешенң 1 пункттын үтәү максатларында, «Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Энергетика министрлыгының «жылылык чорына эзерлекне тәмин итү кагыйдәләрен һәм жылылык чорына эзерлекне тәмин итүне бәяләүне үткәрү тәртибен раслау турында» 2024 елның 13 ноябрәндәге 2234 номерлы боерыгы нигезендә, Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Жылылык белән тәмин итү системаларында аварияле хәлләрнең нәтижәләрен бетерү буенча электрон модельләштерү кулланып эшләнгән гамәлләр планын кушымтага ярашлы расларга.

2. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча бастырып чыгарырга һәм Теләче муниципаль районы рәсми сайтында <http://tulachi.tatarstan.ru> адресы буенча урнаштырырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз җаваплылыгымда калдырам.

Житәкче

И.Х. Хәмидуллин

«КИЛЕШТЕРЕЛДЕ»
ЖЧЖ «Мёша» директоры
_____ Зиннәтуллин И.К.
« ___ » _____ 2026 ел.

**Жылылык белән тәмин итү системаларында аварияле хәлләрнең
нәтижеләрен бетерү буенча электрон модельләштерү кулланып
эшләнган гамәлләр планы**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Авария хәлләре нәтижеләрен бетерү буенча гамәлләр планы (алга таба - План) Теләче муниципаль районының жылылык белән тәмин итү системаларында авария хәлләренә нәтижеләрен бетерүгә бәйле мәсьәләләргә хәл иткәндә Теләче районы Башкарма комитеты вазыйфай затлары, ресурс белән тәмин итүче оешмалар, идарә итүче компанияләр, торак милекчеләре ширкәтләре, жылылык энергиясен кулланучылар эшчәнлеген координацияләү максатында эшләнә.

1.2. Әлеге планда авария ситуациясе дигәндә жылылык белән тәмин итү объектында һәм (яисә) жылылык кулланучы жайланмада жылылык белән тәмин итү объектының һәм (яисә) жылылык кулланучы жайланманың корылмаларын һәм (яисә) техник жайланмаларын, контрольсез шартлау һәм (яисә) куркыныч матдәләр чыгаруга, жылылык белән тәмин итү объектларының һәм (яисә) жылылык кулланучы жайланмаларның эш тәртибенә билгеләнган технологик режимынан тайпылуга, жылылык энергиясен (куәтләрен) куллану режимын тулысынча яисә өлешчә чикләүгә китергән технологик тәртип бозулар аңлашыла.

1.3. Жылылык чөлтәрләрендә һәм жылылык энергиясе чыганаclarында аварияле хәлләрнең (гадәттән тыш хәлләр) мөмкин булган нәтижеләре исемлегенә түбәндәгеләр керә:

- халыкны, социаль өлкә объектларын жылылык белән тәмин итүне кыска вакытлы бозу;

- халык, социаль өлкә объектлары өчен жылылык энергиясен куллану режимын тулысынча чикләү;

- өченче затларга зыян китерү;

- жылылык белән тәмин итү объектларының (жылылык чөлтәрләре, котельныйлар) жимерелүе;

- 24 сәгаттән артык (бер тәүлек) жылылык белән тәмин ителмәү.

1.4. Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының төп бурычы - кулланучыларны тотрыклы жылылык белән тәмин итү, энергия чыганаclarының кирәкле параметрларын саклау һәм биналарда нормаль температура режимын тәмин итү.

1.5. Жылылык белән тәмин итүче оешмаларның бурычлары:

- тәүлек әйләнәсе эшли торган дежур-диспетчер хезмәтен (алга таба – ДДС) оештыру яки тиешле оешмалар белән килешүләр төзү;

- технологик хокук бозулар, кулланучыларга чикләүләр һәм сүндерүләр вакытында энергия ресурсларының яисә ягулыкның вакытлыча житмәгәндә оператив гамәлләр планы белән эшләнгән инструкцияне эшләү һәм раслау;

- инженерлык-техник челтәрләрдә технологик хокук бозулар яисә энергияне сак тотуның билгеләнгән режимнары бозылганда үз вәкилләренең урыннарга чыгуын тәмин итү;

- хезмәт күрсәтелә торган инженер челтәрләрендә аварияне бетерү эшләрен минималь билгеләнгән вакытта башкару;

- куркыныч зоналарны саклау буенча чаралар күрү (авария урынын коймаларга, тамга белән билгеләргә һәм жәяүлеләрнең һәм транспорт чараларының куркыныч зонага очраклы элэгүен кисәтү максатларында даими күзәтүне тәмин итәргә).

- Теләче районының гражданнар оборонасы һәм гадәтгән тыш хәлләр эшләре идарәсе муниципаль казна учреждениесенең бердәм дежур-диспетчер хезмәте бүлеге диспетчерына (алга таба - ЕДДС) жылылык йөртүче бирүне туктату яки чикләү, өзеклекнең дәвамлылыгы, сәбәпләр, кабул ителгән чаралар һәм бетерү сроклары, жәлеп ителгән көчләр һәм чаралар турында мәгълүмат житкерү.

1.6. Жылылык белән тәмин итүче оешмаларның коммуналь хезмәтләр башкаручылар һәм кулланучылар белән мөнәсәбәтләре алар арасында төзелгән килешүләр һәм коммуналь хезмәтләр күрсәтү өлкәсендәге гамәлдәге законнар белән билгеләнә. Коммуналь хезмәтләр башкаручыларның, кулланучыларның һәм жылылык белән тәмин итүче оешманың жаваплылыгы инженерлык челтәрләренең баланслы каралмышы белән билгеләнә һәм инженерлык челтәрләренең баланслы каралмышын һәм якларның эксплуатацион жаваплылыгын чикләү килешүенә кушылган актта теркәлә.

1.7. Коммуналь хезмәтләр башкаручылар һәм кулланучылар түбәндәгеләрне тәмин итәргә тиеш:

- жылылык кулланучы системаларга вакытында һәм сыйфатлы техник хезмәт күрсәтү һәм ремонтлау, шулай ук жылылык энергиясеннән файдалану килешүе нигезендә жылылык егәрлеге яки ягулык житмәү вакытында жылылык кулланучы жайланмаларны чикләү һәм өзү графигын эшләү һәм үтәү;

- жылылык кулланучы системаларга техник хезмәт күрсәтү һәм ремонт ясау өчен килешүләр төзелгән махсус оешма хезмәткәрләренең тәүлекнең теләсә кайсы вакытында объектларга кертүен тәмин итү.

2. Максат һәм бурычлар

2.1. План максаты булып тора:

- социаль өлкә объектлары эшчәнлегенең нәтижәлеген, тотрыклылыгын һәм ышанычлылыгын арттыру;

- торақ-коммуналь хужалык билгеләнештәге объектларда технологик бозуларны һәм авария хәлләрен бетерү буенча көчләрне мобилизацияләү;

- торақ-коммуналь хужалык билгеләнештәге объектларда технологик бозуларның һәм авария хәлләренең кулай дәрәжәсенә кадәр киметү;

- торақ-коммуналь хужалык билгеләнештәге объектларда технологик тәртип бозулар һәм авария хәлләре барлыкка килү нәтижәләрен минимальләштерү.

2.2. Планның бурычлары булып түбәндәгеләр тора:

- торак-коммуналь билгелэнештәге объектларда авария хәлен бетерү буенча оператив штабларның эзерлегенә китерү, кирәкле көчләрне һәм чараларны туплау;
- авария хәлләрен локальләштерү һәм бетерү буенча эшләр оештыру;
- авария хәлләрен локальләштерү һәм бетерү буенча эшләрне матди-техник ресурслар белән тәмин итү;
- авария хәле барлыкка килгәндә һәм бетергәндә халыкны тормыш белән тәмин итү объектларының, социаль һәм мәдәни өлкәнең тотрыклы эшләвен тәмин итү.

3. Эшне оештыру

3.1. Жылылык белән тәмин итү объектларында аварияләргә бетерүне идарә итүне оештыру.

Муниципаль дәрәжәдә аварияне бетерү буенча эшләрне координацияләүне Теләче районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссиясе, объект дәрәжәсендә - объектны эксплуатацияләүче оешма житәкчесе башкара.

Территориаль подсистеманың көндәлек идарә органнары:

- муниципаль дәрәжәдә-мәгълүмат жыю, эшкәртү һәм алмашу, муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан оешмаларның ДДС оешмаларының оператив җавап бирү һәм уртақ гамәлләрен координацияләү, гадәттән тыш хәл шартларында көчләр һәм авария - коткару чаралары белән оператив идарә итү һәм башка көчләр белән оператив идарә итү мәсьәләләргә буенча БДДХ (алга таба-Гадәттән тыш хәл);
- объект дәрәжәсендә – оешманың дежур-диспетчерлык хезмәте.

Көндәлек идарә органнарын урнаштыру идарәненә техник чаралары, элемент чаралары, хәбәр итү һәм тормышны тәмин итү чаралары белән тәмин ителә торган, файдалануга даими эзерлек хәлендә тора торган стационар идарә пунктларында гамәлгә ашырыла.

3.2. Жылылык белән тәмин итү объектларында аварияләргә бетерү өчен көчләр һәм чаралар.

Жылылык белән тәмин итү объектларында көндәлек эшчәнлек режимында белгечләрнең дежур торуы гамәлгә ашырыла.

Авария хәлен ликвидацияләү эшләренә эзерлек вакыты - 45 мин.

Аварияләргә бетерү өчен булдырыла һәм кулланыла:

- Теләче районының финанс һәм матди ресурслары резервлары;
- оешмаларның финанс һәм матди ресурслары резервлары;
- Теләче районы өчен финанс ресурслары (резерв фондлары) резервларының күләмнәре ел саен билгеләнә һәм норматив хокукый акт белән раслана һәм авария-торгызу эшләрен норматив срокларда үткәрүне тәмин итәргә тиеш.

3.3. Жылылык белән тәмин итү объектларында аварияләргә бетерү буенча гамәлләр тәртибе.

Авария сәбәпләре, масштаблары һәм мөмкин булган нәтижеләре, ремонт-төзекләндерү эшләренә планлаштырылган сроклары, җәлеп ителгән көчләр һәм чаралар турында эшләр житәкчесе вакыйга, гадәттән тыш хәл (алга таба ГТХ) булганнан соң 10 минуттан да соңга калмыйча, Теләче муниципаль районының Башкарма комитеты диспетчерына хәбәр итә.

Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты барлыкка килгән хәл турында халыкка массакүләм мәгълүмат чаралары аша, шулай ук Теләче

муниципаль районының рәсми сайтында мәғлүмат урнаштыру юлы белән хәбәр итә.

Өстәмә көчләр һәм чаралар жәлеп итү кирәк булганда, эшләр житәкчесе Теләче муниципаль районы Башлыгына, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янғын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссиясе рәисенә, ЕДДС диспетчерына доклад бирә.

Авария нәтижәсендә гадәттән тыш хәл килеп чыгу куркынычы янаганда (торак кварталларда халыкның яшәешен тәмин итүнең коммуналь-техник системаларын бер тәүлеккә һәм аннан да күбрәк, шулай ук әйләнә-тирәдәге һаваның кискен түбән температуралары шартларында авария хәлендә сүндерү) эшләрне гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янғын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссиясе координацияли.

Аварияләр килеп чыгу куркынычлары, масштаблары һәм нәтижәләре:

Авария төре	Авария сәбәбе	Авария масштабы һәм нәтижәләре	Реакция дәрәжәсе	Искәрмә
Котельная туктату	Электр энергиясен бирүне туктату	Су әйләнешен туктату, барлык кулланучыларның жылылык системасында, биналарда һәм торак йортларда температураны төшерү, жылылык челтәрләре һәм жылылык батареяларен жебетү	Муниципаль	
Котельная туктату	Ягулык бирүне туктату	Барлык кулланучыларның жылылык системасына кайнар су бирүне туктату, биналарда һәм торак йортларда температураны төшерү	Объектлы (локаль)	
Жылылык челтәрләре нең өзелүе	Чиктән тыш тузу, гидродинамик бәрелешләр	Барлык кулланучыларның жылылык системасына кайнар су бирүне туктату, биналарда һәм торак йортларда температураны төшерү, жылылык челтәрләре һәм жылылык батареяларен тундыру	Муниципаль	
Су белән тәмин итү челтәрләре нең өзелүе	Чиктән тыш тузу, трассада зыян	Су һәм жылылык белән тәмин итү системасында әйләнешне туктату	Муниципаль	

Технологик бозуларны бетерүнең рөхсәт ителгән вакытын исәпләү:

а) су белән тәэмин итү объектларында

№ т/б	Технологик бозуның атамасы	Трубаларның диаметры, мм	Трубаларның салыну тирәнлеге, м, вакыт, сәг	
			2 кадәр	2 артык
1.	Су белән тәэмин итүне өзү	63 кадәр	8	12
2.	Су белән тәэмин итүне өзү	63 алып 108 кадәр	12	18
3.	Су белән тәэмин итүне өзү	108 артык	18	24

б) жылылык белән тәэмин итү объектларында

№ т/б	Технологик бозуның атамасы	Бетерүгә вакыт	Торак биналарда көтелгән температура, тышкы һава температурасы, С булганда			
			0	-10	-20	-20 артык
1.	Жылылык бирүне өзү	2 сәгать	18	18	15	15
2.	Жылылык бирүне өзү	4 часа	18	15	15	15
3.	Жылылык бирүне өзү	6 часов	15	15	15	10
4.	Жылылык бирүне өзү	8 часов	15	15	10	10

в) электр белән тәэмин итү объектларында

№ т/б	Технологик бозуның атамасы	Бетерү вакыты
1.	Электр белән тәэмин итүне өзү	2 сәгать

Жылылык белен тээмин итү системаларында аварияле хэллөрнен нәтижэләрен бетерү буенча электрон модельләштерү кулланып эшләнгән гамәлләр планына 1 номерлы кушымта

Торак йортларда халыкның тормыш тээмин итү системалары аварияле өзелгәндә бердәм дәүләт системасының территорияль подсистемасының муниципаль звеносы гамәлләре тәртибе (тирә-як һаваның критик түбән температуралары шартларында)

№ т/б	Чара	Үтәү срогы	Башкаручы
1.	<p>Коммуналь тормыш тээмин итү системаларында авария турында мәгълүмат (сигнал) ресурс белен тээмин итүче оешмаларның дежур-диспетчер хезмәтләренә (алга таба - ДДС РСО) килгәч:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аварияле хәлнең нәтижәләр күләмен билгеләү (халык пунктлары, торак йортлар, котельныйлар, су алу урыннары, сәламәтлек саклау учреждениеләре, аз хәрәкәтле халык төркемнәре тәүлек әйләнәсе булган учреждениеләр саны); - муниципаль берәмлекнең тормыш тээмин итү объектларын өзлексез жылылык һәм электр энергиясе белен тээмин итү чараларын кабул итү; - тормыш тээмин итү объектларын әйләнгеч каналлар аша электр белен тээмин итүне оештыру; - аларда аварияләр булганда электр тапшыру линияләрен һәм тормыш тээмин итү системаларын торгызу эшләрен оештыру; - сәламәтлек саклау учреждениеләрен, аз хәрәкәтле халык төркемнәре тәүлек әйләнәсе булган учреждениеләрне электр 	Кичекмәстән	<p>ДДС РСО, Авария-торгызу бригадалары, ДДС РСО, Башкарма комитет Теләче муниципаль районы, ЕДДС</p>

	<p>энергиясе белән тәэмин итү чараларын кабул итү. - ДДС РСОдан аварияле хәлнен нәгижәләре, аны бетерү эшләренә барышы, жәлеп ителгән көчләр һәм чаралар турында мәгълуматларны жыю һәм гомумиләштерү.</p>		
2.	ДДС РСО һәм ЕДДС көчәйтү (кирәк булганда)	С+ 01 сәг. 30 мин.	РСО, ЕДДС, Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты
3.	<p>Автоном энергия чыганакларының эшчәнлеген тикшерү һәм аларны даими эзерлектә тоту, котельныйларны, насос станцияләрен, сәламәтлек саклау учреждениеләрен, хәрәкәтләнүе чикләнгән төркемнәр өчен тәүлек әйләнәсе эшли торган учреждениеләрне электр энергиясе белән тәэмин итү өчен автоном энергия чыганакларын жиберү; карангы вакытта эшләү өчен өстәмә энергия чыганакларын (яктылык) тоташтыру; торак кварталларга өзлексез жылылык бирүне тәэмин итү; автоном энергия чыганакларының булуы һәм эшләве турында мәгълумат жыю, автоном энергия чыганакларын объектлар буенча бүлү</p>	С+ (0 сәг. 30 мин. – 01 сәг. 00 мин.)	РСО, Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты, РСО, ЕДДС авария-торгызу бригадалары
4.	<p>Теләче муниципаль районы Башкарма комитетына коммуналь тормыш тәэмин итү системаларында авария турында сигнал килгәч: гадәттән тыш хәлләр һәм ОПБ буенча комиссиягә хәбәр итү һәм жыю (гадәттән тыш хәлләр һәм Оборона министрлыгының гадәттән тыш хәлләр министрлыгы һәм ОПБ рәисе карары буенча критик түбән температураларда, котельныйларны, су жыю урыннарын тукталганда, торак йортларны, сәламәтлек саклау учреждениеләрен, халыкның хәрәкәт итүләре аз булган төркемнәре тәүлек бие булган учреждениеләрне, мәктәпләрне жылытуны туктатканда, кешеләрнең яшәү шартларын бозуга китергәндә)</p>	Кичекмәстән С+ 1 сәг. 30 мин.	ЕДДС
5.	Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы һәм муниципаль берәмлекнең ОПБ утырышын үткөрү һәм «РСЧС территорияль	С+ (1 сәг. 30 мин. – 2 сәг.	Муниципаль берәмлекнең Гадәттән тыш хәлләр һәм янгын куркынычсызлыгы

	<p>ярдәмче системасының Муниципаль звеносын югары эзерлек режимына күчерү турында» гадәтгән тыш хәлләр комиссиясе һәм муниципаль берәмлекнең ОПБ рәйсе күрсәтмәсен эзерләү (гадәтгән тыш хәлләр министрлыгы һәм муниципаль берәмлекнең ОПБ рәйсе карары буенча критик түбән температураларда, котельныйларда, су жыю урыннарында тукталулар, торақ йортларны, сәламәтлек саклау учреждениеләрен, тәүлек бие эшли торган учреждениеләрне жылытуны туктату кешеләрнең тормыш эшчәнлегенә шартларын бозуга китергән халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәрендә, мөктәпләрдә)</p>	30 мин.)	<p>комиссиясе рәйсе (алга таба - МБ), муниципаль берәмлекнең Гадәтгән тыш хәлләр һәм янгын куркынычсызлыгы комиссиясе оператив штабы</p>
6.	<p>Муниципаль берәмлекнең Гадәтгән тыш хәлләр һәм янгын куркынычсызлыгы комиссиясе каршындагы оператив штаб эшен оештыру</p>	С+ 2 сәг. 30 мин.	Теләче муниципаль районы башлыгы
7.	<p>Төгәлләштерү (кирәк булганда):</p> <ul style="list-style-type: none"> - эвакуацияләнгән халыкны кабул итү пунктлары; - гадәтгән тыш хәл зонасыннан халыкны эвакуацияләү планнары. <p>Эвакуацияләнгән халыкны азык-төлек һәм беренче кирәк-яраklar белән тәэмин итүне планлаштыру. Халыкны эвакуацияләүдә һәм эвакуацияләнгәннәрне урнаштыруда турыдан-туры катнашу</p>	С + 2 сәг. 30 мин.	Муниципаль берәмлекнең эвакуация кабул итү комиссиясе
8.	<p>ОДСны югары эзерлек режимына күчерү (Шәһәр башлыгы карары буенча). Авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне (АС/ДНР) башкару өчен башкарма хакимият органнары белән үзара эшләүне оештыру (кирәк булганда)</p>	С+ 2 сәг. 30 мин.	МБ КЧС һәм ОПБ рәйсе, МБ КЧС һәм ОПБ оператив штабы
9.	<p>Авария булган урынга МБ оператив төркеменең чыгуы. Хәлне анализлау, авариянең мөмкин булган нәтижеләрен һәм аны бетерү өчен кирәкле көчләр һәм чараларны билгеләү (шәһәр башлыгы карары буенча). Мөмкин булган гадәтгән тыш хәл зонасына элеккән потенциал куркыныч һәм химик куркыныч предприятиеләр, котельныйлар, сәламәтлек саклау</p>	С+ (2 сәг. 00 мин. - 3 сәг. 00 мин.)	МБ КЧС һәм ОПБ оператив штабы

	учреждениям, халкын аз хэрэгтле төрөмнөре түүлөк эйлөнөсө булган учреждениелер санын билгелэу		
10.	МБ житөкчө составын түүлөк эйлөнөсө кизу торуын оештыру (шөһөр башлыгы карары буенча)	С+3 сөг. 00 мин.	МБ КЧС һәм ОПБ оператив штабы
11.	Тормыш тээмин итү коммуналь системаларында аварияне бетеру эшлөрен оештыру һәм үткөрү	С+3 сөг. 00 мин.	МБ КЧС һәм ОПБ оператив штабы
12.	Тормыш тээмин итү коммуналь системаларында авария турында халкыкны хэбэрдар итү (кирөк булганда)	С+3 сөг. 00 мин.	МБ КЧС һәм ОПБ оператив штабы
13.	Икътисад тармаклары һәм объектларының тотрыклы эшлөвөн, МБ халкының тормыш тээмин ителешен тээмин итү өчен өстөмө чаралар кабул итү	С+3 сөг. 00 мин.	МБ КЧС һәм ОПБ оператив штабы
14.	Мәгълүмат жыю һәм гомумилөштөрүнө оештыру: - авариянең үсөшө һәм аны бетеру эшлөрө турында; - МБ тормыш тээмин итү объектларының иминлегө торышы турында; - жылыту котельныйлары, жылылык пунктлары, энергия белөн тээмин итү системалары торышы, резерв ягулыгы булуы турында	Һәр 1 сөгәт саен (беренчө түүлөк девамьында) 2 сөгәт саен (килөсө түүлөклөрдө)	МБ КЧС һәм ОПБ оператив штабы
15.	МБ халкының тормыш тээмин итү объектлары һәм системаларының тотрыклы эшлөвөн контрольдө тогуны оештыру	Аварияне бетеру барышында	МБ КЧС һәм ОПБ оператив штабы
16.	Авария районында жәмөгәт тэртибен тээмин итү һәм махсус техника үтөен тээмин итү чараларын үткөрү	С+3 сөг. 00 мин.	Россия ЭЭМ Телөчө районы буенча бүүлөкчөсө
17.	Тормыш тээмин итү коммуналь системаларында аварияне бетеру өчен өстөмө көчлөр һәм чаралар жөлөп итү	МБ КЧС һәм ОПБ бетеру комиссиясе рәисө карары буенча	Телөчө районы ресурс белөн тээмин итү оешмаларының авария-торгызу бригадалары
Тормыш тээмин итү коммуналь системаларында авария барлыкка килгәннөн соң 24 сөгәт үткөч (авариянең гадөттөн тыш хөл режимына күчүө)			
18.	МБ КЧС һәм ОПБ комиссиясе рәисөнең муниципаль звеноның РСЧС территориаль подсистемасын ГАДӨТТӨН ТЫШ ХӨЛ	С+24 сөг. 00 мин.	МБ КЧС һәм ОПБ рәисө

	режимына күчерү турында карар кабул итүе һәм боерык эзерләве		
19.	Гадәттән тыш хәлне бетерү өчен кирәкле көчләр һәм чаралар төркемен көчәйтү. Штатлы булмаган авария-коткару формированияларен (НАСФ) эзерлеккә китерү. Гадәттән тыш хәлне бетерүдә ярдәм күрсәтү өчен муниципаль берәмлеккә жибереләчәк көчләр һәм чаралар санын билгеләү	МБ КЧС һәм ОПБ бетерү комиссиясе рәйсе карары буенча	Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты
20.	Гадәттән тыш хәл булган торак пунктларда авария хәлен мониторинглау. Мониторинг нәтижеләре турында мөгълүматны жыю, анализлау, гомумиләштерү һәм кызыксынган ведомстволарга тапшыру.	Һәр 2 сәгать саен	МБ КЧС һәм ОПБ каршындагы оператив штаб
21.	РСЧС муниципаль звено территорияль подсистемасын көндәлек эш режимына күчерү турында карар проекты эзерләү.	Халыкның тормыш тәэминаты объектларының тотрыклы эшләвен тәэмин иткәндә	МБ КЧС һәм ОПБ сәркагибе
22.	Гадәттән тыш хәлләр һәм янгын куркынычсызлыгын бетерү комиссиясе рәйсең РСЧС ОТП звеносын көндәлек эш режимына күчерү турында күрсәтмәсен житкерү.	Гадәттән тыш хәлне бетерү эшләре тәмамлангач	Гадәттән тыш хәлләр һәм янгын куркынычсызлыгын бетерү комиссиясең оператив штабы
23.	ЧС бетерү өчен жәлеп ителгән хезмәтләрнен чаралар һәм гамәлләр комплексының нәтижеләлегең анализлау һәм бәяләү.	Гадәттән тыш хәлне бетергәннен соң бер ай эчендә	Гадәттән тыш хәлләр һәм янгын куркынычсызлыгын бетерү комиссиясе рәйсе

Эшләр идарәчесе

И.Т. Бадиев

Жылылык белән тээмин итү системаларында аварияле хәлләрнен нәтижәләрен бетерү буенча электрон модельләштерү кулланып эшләнгән гамәлләр планына 2 номерлы кушымта

Теләче районы жылылык белән тээмин итү системасының торышын мониторинглау тәртибе

1. Әлеге Тәртип Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты, жылылык белән тээмин итүче һәм жылылык чөлтәрләре оешмаларының жылылык белән тээмин итү системаларының торышын мониторинглау системасын булдыру һәм эшләтеп жибәрү механизмын билгели.

Теләче районының жылылык белән тээмин итү системасының торышын мониторинглау системасы – жылылык чөлтәрләренен, котельный жиһазларының торышын күзәтү, бәяләү һәм фаразлау буенча комплекслы система (алга таба – мониторинг системасы).

Жылылык белән тээмин итү мониторинг системасын булдыру һәм эшләтеп жибәрү максатлары – жылылык белән тээмин итү системаларының ышанычлылығын һәм куркынычсызлығын арттыру, аварияләрне кисәтү, булдырмау, ачыклау һәм бетерү чараларын гамәлгә ашыру аша авария-торгызу эшләренә чыгымнарны киметү.

2. Мониторинг системасының төп бурычлары түбәндәгеләр:

- жылылык белән тээмин итү объектларының торышы, жылылык белән тээмин итү системаларындагы аварияләр һәм аларда үткәрелгән ремонт эшләре турында мәгълүматлар жыю, эшкәртү һәм анализлау;

- жылылык белән тээмин итү объектларында ремонт эшләрен планлаштыру процессын оптимальләштерү;

- жылылык белән тээмин итү объектларында ремонт эшләрен үткәрү һәм аларны тоту өчен финанс чараларын нәтижәле планлаштыру.

3. Мониторинг системасы эшчәнлегә объектлы һәм муниципаль дәрәжәләрдә гамәлгә ашырыла.

Объект дәрәжәсендә мониторинг системасының оештыру-методик житәкчелеген һәм эшчәнлеген координацияләүне жылылык белән тээмин итү объектларын эксплуатацияләүче оешмалар башкара.

Муниципаль дәрәжәдә мониторинг системасының оештыру-методик житәкчелеген һәм эшчәнлеген координацияләүне ресурс белән тээмин итүче оешмалар, Теләче районының ЕДДС, Теләче муниципаль районының Башкарма комитеты башкара.

4. Мониторинг системасы үз эченә түбәндәгеләрне ала:

- мәгълүмат жыю;

- мәгълүматларны саклау, эшкәртү һәм тәкъдим итү;

- карар кабул итү өчен мәгълүматны анализлау һәм бирү.

4.1. Мәгълүмат жыю

Жылылык белән тээмин итү объектларының торышын мониторинглау өчен мәгълүмат жыю системасы муниципаль берәмлек территориясендә жылылык чөлтәрләрен, жылыту котельныйлары жиһазларын күзәтүнең барлык булган

ысулларын берләштерә. Мәгълүмат жыю системасына башкарылган ремонтлар һәм эксплуатация персоналы тарафыннан тупланган мәгълүматлар кертелә.

Түбәндәге мәгълүмат жыела:

- технологик жиһазларның һәм жылылык челтәрләрен салу (төзү) паспорт базасы;
- жылылык челтәрләре буйлап 5 метрлы зонада урнашкан якин коммуникацияләр, дренаж һәм канализация челтәрләре схемасы;
- башкарма документация (аксонометрик, принципиаль жылылык үткәргечләр, ЦТП, котельныйлар схемалары);
- жылылык белән тээмин итү объектларында башкарылган ремонт эшләре турында мәгълүматлар;
- төзелеп беткән, киңәйтелгән, реконструкцияләнгән, техник яктан яңартылган жылылык белән тээмин итү объектларын эксплуатациягә керту турында мәгълүматлар.
- жылылык белән тээмин итү объектларында килеп чыккан аварияле хәлләрне исәпкә алу реестры, объектның исеме, адресы, аварияле хәлнең килеп чыгу сәбәпләре, аварияне бетерү өчен кабул ителгән чаралар, шулай ук кулланучыларны жылылык белән тээмин итүдән аеру очрагында: аеру вакыты һәм аерылган кулланучылар исемлеге;
- жылылык челтәрләре үткәрелгән зонадагы туфрактар турында мәгълүмат.

Мәгълүматлар жыю жылылык белән тээмин итү объектларын эксплуатацияләүче оешмаларда, Теләче муниципаль районы Башкарма комитетында кәгазь һәм электрон форматта оештырыла.

4.2. Мәгълүматларны саклау, эшкәртү һәм тапшыру

Мониторинг материаллары Теләче муниципаль районы Башкарма комитетында, шулай ук жылылык белән тээмин итү һәм жылылык челтәрләре оешмаларында электрон һәм кәгазь форматта кимендә биш ел саклана һәм эшкәртелә.

Мониторинг мәгълүматлар базасыннан мәгълүмат сорау буенча кызыксынган затларга бирелергә мөмкин.

4.3. Карар кабул итү өчен мәгълүматны анализлау һәм бирү

Жылылык белән тээмин итү объектлары торышы турында мәгълүматны анализлау һәм бирү системасы, финанслау күләменнән чыгып, иң ышанычсыз, зыян күргән объектларны сайлап алу нигезендә ремонт планнарын оптимальләштерү бурычын хәл итүгә юнәлдерелгән.

Мәгълүматларны анализлау жылылык белән тээмин итүгә һәм жылылык челтәрләре оешмалары белгечләре, шулай ук Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты белгечләре тарафыннан башкарылган вәкаләтләр кысаларында һәм мәгълүмат базасын саклау белән башкарыла. Мәгълүмат базасын анализлау нигезендә тиешле карарлар кабул ителә.

Мәгълүматларны статистик эшкәртү өчен төп чыганак булып ремонт чорында үткәрелгән опрессовка нәтижеләре тора, ул жылылык челтәрләрен диагностика һәм ремонтларны, янадан салуларны планлаштыруның төп ысулы булып тора.

Әлеге мониторинг объектның чын торышын ачыклау, ялган мәгълүматны төшереп калдыру һәм оптималь идарә итү карарын кабул итү максатларында объектның актуаль паспорт характеристикаларына салына.

Жылылык белән тээмин итү системаларында аварияле хәлләрнең нәтижәләрен бетерү буенча электрон модельләштерү кулланып эшләнгән гамәлләр планына 3 номерлы кушымта

Теләче муниципаль районы территориясендә жылылык белән тээмин итү системасында оператив-диспетчерлык идарәсе механизмы

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Теләче районы территориясендә жылылык белән тээмин итү системасында оператив-диспетчерлык идарәсе механизмы жылылык белән тээмин итүче, жылылык чөлтәрләре оешмаларының һәм жылылык энергиясен кулланучыларның жылылык белән тээмин итү мәсьәләләре буенча үзара хезмәттәшлеген билгели.

1.2. Күрсәтелгән оешмаларның төп бурычы жылылык чөлтәрләренә һәм жылылык куллану системаларының тотрыклы һәм өзлексез эшләвен тээмин итү, жылылык белән тээмин итүнең билгеләнгән режимнарына ярдәм итү, жылылык чыганаclarында, жылылык чөлтәрләрендә һәм жылылык куллану системаларында аварияләргә кисәтү, локальләштерү һәм бетерү буенча оператив чаралар күрү.

1.3. Барлык жылылык белән тээмин итүче, жылылык чөлтәрләре оешмалары, кулланучыларны жылылык белән тээмин итүче, тәүлек әйләнәсе эшләүче оператив-диспетчерлык һәм авария-торгызу хезмәтләренә ия булырга тиеш. Штат расписаниеләрендә мондый хезмәтләр каралмаган оешмаларда, оператив житәкчелек вазибалары тиешле боерык белән билгеләнгән затка йөкләнә.

1.4. Локаль жылылык белән тээмин итү системасын эксплуатацияләү буенча оператив-диспетчерлык хезмәтләренә эшчәнлеген гомуми координацияләүне жылылык белән тээмин итүче оешма башкара, аварияле хәлне локальләштерү һәм бетерү буенча – эксплуатацион жаваплылык чикләрендә аварияле хәл килеп чыккан оешманың оператив-диспетчерлык хезмәте яки администрациясе башкара.

1.5. Аварияләргә локализацияләү һәм бетерү эшләрен башкару өчен һәр оешма кирәкле инструментлар, механизмнар, транспорт, күчмә эретеп ябыштыру жайланмалары, авария вакытында кулланыла торган запас арматура һәм материаллар белән тээмин ителергә тиеш. Авария запасы күләме гамәлдәге нормативларга туры китереп билгеләнә, саклау урыны тиешле оешмалар житәкчеләре тарафыннан билгеләнә. Авария-торгызу бригадаларының составы, машиналар һәм механизмнар, жайланмалар һәм материаллар исемлеген оешманың баш инженеры тарафыннан раслана.

2. Энергия белән тээмин итү чыганаclarында, чөлтәрләрдә һәм энергия куллану системаларында аварияләргә барлыкка килгәндә һәм бетергәндә оператив-диспетчерлык һәм авария-торгызу хезмәтләренә үзара хезмәттәшлеге

2.1. Авария, энергия белән тээмин итүне өзү яки чикләү турында хәбәр алынганда, тиешле оешманың диспетчеры авария урынында куркынычсызлыкны

тээмин итү өчен оператив чаралар күрә (чолгап алу, яктырту, саклау һ.б.) һәм аварияле хәлләрне бетерү буенча инструкциягә туры китереп эш итә. Кирәк булганда, диспетчер Теләче муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе урынбасарын, Теләче районының тормыш тээмин итү өчен җаваплы кешене хәбәрдар итә.

2.2. Гадәттән тыш хәл килеп чыгуы, аны локализацияләү һәм бетерү буенча кабул ителгән карар турында диспетчер үзгәндә булган элементә каналлары аша оешма житәкчеләгенә, үз җиһазларын һәм коммуникацияләрен үзгәртәргә яки туктатырга кирәк булган оешмаларның диспетчерларына, кулланучыларның диспетчерлык хезмәтләренә шунда ук хәбәр итә.

Шулай ук гадәттән тыш хәл килеп чыгуы һәм кулланучыларга жылылык белән тээмин итүне торгызу вакыты турында Теләче районының гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр эшләре идарәсе муниципаль казна учреждениесенә Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә (алга таба – ЕДДС) һәм Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктур үсеш бүлегенә мәжбүри рәвештә хәбәр ителә.

2.3. Эссе су белән тээмин итү системаларын өзү турында карар жылылык белән тээмин итү (жылылык чөлтәре) оешмасы тарафыннан Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты белән килешеп кабул ителә - квартал саен өзү буенча.

2.4. Абонентларның жылылык энергиясен чөкләү яки өзү режимын кертү турында карар жылылык белән тээмин итүче, жылылык чөлтәре оешмалары житәкчеләге тарафыннан Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты һәм ЕДДС белән килешеп кабул ителә.

2.5. Жылылык белән тээмин итү һәм жылылык куллану системаларын өзү һәм бушатып кую турындагы командалар тиешле диспетчерлык хезмәтләре аша уза.

2.6. Кайнар су белән тээмин итү һәм жылыту системаларын сүндерү, аннары тутыру һәм эшкә кертү биналар хужаларының оператив-диспетчерлык һәм авария-торгызу хезмәтләре тарафыннан энергия белән тээмин итү оешмасы белән килешенгән инструкция нигезендә башкарыла.

2.7. Әгәр авария нәтижәсендә кешеләрнең тормышына, жиһазларның, шәһәр коммуникацияләренә яки корылмаларның җимерелүенә куркыныч туса, жылылык белән тээмин итү һәм жылылык чөлтәләре оешмаларының диспетчерлары (жылылык чыганаclarы смена начальниклары) жиһазларны эштән чыгару турында килешсез, ләкин сүндерү алдыннан һәм аварияле жылылык-механик жиһазларны яки жылылык чөлтәләренә участкаларын эштән чыгару эшләре тәмамланганнан соң, кирәк булганда, ЕДДСка кичекмәстән хәбәр итү белән боерык бирәләр.

2.8. Аварияне бетерү өчен җаваплы затка түбәндәгеләр йөкләнә:

- кирәк булганда, авария урынында коммуникацияләре булган тиешле оешма һәм ведомство вәкилләрен диспетчерлык хезмәтләре аша чакыртырга, алар белән аварияне бетерү өчен җир эшләре үткәрүне килештерәргә;

- җир асты коммуникацияләрендә эшләр башкаруны оештырырга һәм җитештерүнең куркынычсыз шартларын тээмин итәргә ;

- эш схемасын торгызу, жылылык белән тээмин итү параметрларын торгызу һәм кулланучыларны җибәрү программасы нигезендә тоташтыру өчен тиешле диспетчерлык хезмәтләренә авария-торгызу эшләре (яки нинди дә булса этабы) тәмамлану турында хәбәр итәргә.

2.9. Барлык милек формаларына караган оешмалар һәм предприятиеләр, авария чыккан урында үз коммуникацияләре яки корылмалары булган, жылылык

белән тээмин итүче оешма диспетчеры яки ЕДДС чакыруы буенча үз вәкилләрен аварияне бетерү эшләрен килештерү өчен тәүлекнең теләсә кайсы вакытында 2 сәгатъ эчендә жибәрергә тиеш.

3. Энергия белән тээмин итү системаларын эксплуатацияләгәндә оператив диспетчерлык хезмәтләренең үзара хезмәттәшлеге

3.1. Һәр көнне сменаны кабул иткәннән соң, шулай ук кирәк булганда, смена дәвамында жылылык белән тээмин итүче һәм жылылык челтәрләре оешмалары диспетчерлары (смена начальниклары) ЕДДС диспетчерына оператив мәгълүмат тапшыралар: жылылык чыганакалары һәм жылылык челтәрләренең эш режимнары турында; энергия объектларының эш режимнарын фактик температура һәм жыл йогынтысы буенча көйләү турында, жылылык белән тээмин итү системасының нормаль эш режимына йогынты ясаучы аварияле хәлләр турында.

3.2. Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты, ЕДДС жылылык белән тээмин итүче оешмаларның жылылык белән тээмин итү системаларының расланган эш режимнары үтәлешен контрольдә тотат.

3.3. Кулланучыларны планлы рәвештә сүндерүне (жылылык белән тээмин иткечнең параметрларын үзгәртүне) раслау өчен жылылык белән тээмин итүче оешмаларның диспетчерлык хезмәтләре билгеләнгән эшләргә 5 көн кала Теләче муниципаль районы Башкарма комитетына һәм кулланучыларга хәбәр итә.

3.4. Кулланучылар балансындагы жиһазларны төзекләндерүгә планлаштырылган чыгару, билгеләнгән эшләргә кадәр 10 көн кала ЕДДСка хәбәр ителеп, ә авария очрагында кичекмәстән башкарыла.

3.5. Муниципаль районның жылылык чыганакаларына салкын су бирүне чикләүгә яки туктатуга китерә торган су алу корылмаларында планлы ремонт эшләре башкарганда, әлеге су алу корылмалары булган оешма диспетчеры тиешле энергия белән тээмин итүче оешма диспетчерына, Теләче муниципаль районы Башкарма комитетына һәм ЕДДСка әлеге өзүләр турында, эшләрен башлану һәм тәмамлану срокларын күрсәтеп, 10 көн кала хәбәр итәргә тиеш.

Теләче районы котельныйларына салкын су бирүне озак вакытка туктатуга китергән аварияләр вакытында, жылылык белән тээмин итүче оешма диспетчеры кулланучыларны кайнар су белән тээмин итүне тулысынча туктатуга кадәр чикләүне кертә.

3.6. Жылылык белән тээмин итү системасы объектларына электр энергиясен бирүне чикләүгә яки туктатуга китерә торган электр челтәрләрендә һәм трансформатор подстанцияләрендә планлы яки авария-торгызу эшләрен башкарганда, әлеге электр челтәрләре һәм трансформатор подстанцияләре булган оешма диспетчеры тиешле жылылык белән тээмин итүче яки жылылык челтәре оешмасы диспетчерына һәм ЕДДСка әлеге өзүләр турында, эшләрен башлану һәм тәмамлану срокларын күрсәтеп, 10 көн кала яки кичекмәстән хәбәр итәргә тиеш.

3.7. Тышкы һава температурасы жылылык белән тээмин итү системасының жылылык чыганакаларында жылылык генерациясе куәтләре житми торган күрсәткечләргә кадәр кимегән очракта, Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты белән килештереп, жылылык белән тээмин итүче оешма диспетчеры Кулланучыларга жылылык энергиясен жибәрүне чикли, шул ук вакытта бу хакта ЕДДСка хәбәр итә.

3.8. Яна объектларны кертү бары тик экологик, технологик һәм атом күзәтчелеге буенча Федераль хезмәт (Ростехнадзор) һәм жылылык белән тәмин итүче оешма рөхсәте буенча гына, ЕДДСка бер үк вакытта хәбәр итеп, башкарыла.

3.9. Кулланучылар гаризасы буенча ремонтка чыгарылган объектларны кертү жылылык белән тәмин итүче һәм жылылык челтәрләре оешмалары персоналы рөхсәте буенча, гаризада күрсәтелгән җаваплы зат үтенече белән башкарыла. Гаризалар буенча эшләр тәмамланганнан соң, әлеге предприятиеләр һәм оешмаларның оператив җитәкчеләре ЕДДСка кертү башлану вакытын хәбәр итә.

4. Техник документлар

4.1. Жылылык белән тәмин итүче, жылылык челтәрләре оешмаларының һәм жылылык энергиясе абонентларының оператив-диспетчерлык хезмәтләренен үзара мөнәсәбәтләрен билгели торган документлар булып түбәндәгеләр тора:

- әлеге Нигезләмә;
- куркынычсызлык техникасы һәм жылылык генерацияләү җайланмаларын, жылылык челтәрләрен һәм жылылык кулланучы җайланмаларын эксплуатацияләү буенча гамәлдәге норматив-техник документация;
- Әлеге җиһазны эксплуатацияләүгә һәм куркынычсызлык техникасына кагылышлы, гамәлдәге норматив-техник документацияне исәпкә алып, әлеге Нигезләмә нигезендә эшләнгән эчке инструкцияләр;
- Предприятиеләрнең техник җитәкчеләре тарафыннан расланган жылылык белән тәмин итү системалары схемалары, жылылык челтәрләре һәм жылылык чыганакларының режим карталары.

Эчке инструкцияләр жылылык энергиясе, электр энергиясе яки жылылык белән тәмин итү чыганакларында вакытлыча ягулык җитмәү вакытында кулланучыларны аварияләрдә, чикләүләрдә һәм өзеп торулар вакытында детальләп эшләнгән оператив планы үз эченә алырга тиеш.

Инструкцияләргә авария вакытында мөмкин булган күчерү (юнәлешне үзгәртү) схемалары кушып бирелергә тиеш, кайнар су белән тәмин итүне һәм жылылык бирүне туктатып тору, жылылык челтәрләрен һәм биналарны жылылык белән тәмин итү системаларын бушату, авария режимнарының эшләнелгән вариантларында аларны тутыру һәм эшкә кертү тәртибе күрсәтелгән, жылылык белән тәмин итүнең исәп-хисап режимнарында персоналның кизү торуйн һәм гамәлләрен оештыру билгеләнергә тиеш.

Һәр оешмада кирәкле эксплуатация документациясенә конкрет исемлеге, оешманың җитәкчелеге тарафыннан билгеләнә.

4.2. Жылылык белән тәмин итүче, жылылык челтәрләре оешмалары, кулланучылар, ЕДДС ел саен 1 гыйнварга кадәр оператив сөйләшүләр алып бару хокукына ия булган затлар исемлекләре белән алмашалар. Исемлекләрдәге барлык үзгәрешләр турында оешмалар бер-берсенә вакытында хәбәр итәргә тиеш.

Эшләр идарәчесе

И.Т. Гадиев